

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 357/06-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. októbra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. P., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky notárskymi zápisnicami spísanými notárkou JUDr. V. Č., Notársky úrad v P., pod č. N 144/96 Nz 7/97 a N 174/96 Nz 8/97 z 5. februára 1997, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3 Co 240/05-180 z 19. januára 2006 a rozhodnutím Krajskej prokuratúry v P. č. k. Kc 2057/06-19 z 27. júna 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. septembra 2006 doručená sťažnosť Ing. A. P., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), pričom v úvodnej časti sťažnosti za porušovateľov svojich práv označil notárku JUDr. V. Č., Notársky úrad v P., Okresný úrad vyšetrovania Policajného zboru P., Okresnú prokuratúru P., Krajskú prokuratúru v P. (ďalej

len „krajská prokuratúra“) a Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“).

Sťažovateľ uviedol, že krajská prokuratúra z poverenia generálnej prokuratúry nedostatočne prešetrila jeho podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 240/05-180 z 19. januára 2006, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 C 78/01-139 z 11. marca 2005. Krajská prokuratúra podnet sťažovateľa odložila, o čom ho upovedomila oznámením č. k. Kc 2057/06-19 z 27. júna 2006, v ktorom uviedla, že preskúmaním spisového materiálu bolo zistené, *„že súdy oboch stupňov rozhodli zákonne zamietajúc Vašu žalobu“*.

Krajská prokuratúra v upovedomení o vybavení sťažovateľovho podnetu z 27. júna 2006 okrem iného uviedla:

„Rozsudkom okresného súdu bol zamietnutý Váš návrh o určenie vlastníckeho práva k pozemkom zapísaným na LV č. 481, kat. územie D. a na LV č. 481, kat. územie Z.. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že ste ako navrhovateľ nepredložili žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, ktoré by podporovali Váš nárok. Súd súčasne konštatoval, že nezistil žiadne porušenia zákona ohľadom vydania notárskeho osvedčenia, z ktorého dôvodu Vaše námietky považoval za irelevantné.

(...)

Súdy správne poukázali na skutočnosť, že vykonanými dôkazmi nebol preukázaný žiadny spôsob, na základe ktorého by ste nadobudli vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam. V priebehu konania ste poukazovali na pokrvné príbuzenstvo k pôvodným vlastníkom uvedených nehnuteľností, avšak nepredložili ste žiadny dôkaz o právnej skutočnosti, na základe ktorej by ste predmetné nehnuteľnosti mali nadobudnúť do Vášho vlastníctva. Z uvedeného dôvodu súdy správne ustálili záver o tom, že ste v uvedenom konaní ako navrhovateľ neunesli dôkazné bremeno, z ktorého dôvodu preto súd Váš návrh zamietol.“

Z odôvodnenia sťažnosti vyplýva, že sa sťažovateľ v súdnom konaní domáhal určenia vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré v minulosti vlastnili jeho príbuzní a neskôr boli ako vlastníci týchto pozemkov zapísaní odporcovia 1) a 2) na základe osvedčení podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov spísaných notárkou JUDr. V. Č. v notárskych zápisniciach pod č. N 144/96 Nz 7/97 a N 174/96 Nz 8/97. V odôvodnení sťažnosti ústavnému súdu sťažovateľ uviedol skutkové okolnosti k preukázaniu vlastníckeho práva jeho príbuzných k predmetným nehnuteľnostiam, ktoré uvádzal aj v súdnom konaní a poukázal na to, že o týchto skutočnostiach predložil súdu listiny, na ktoré súd nereagoval a v odôvodnení rozsudku ich ani neuviedol.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v jeho veci takto rozhodol:

- „1.) *Základné právo Ing. A. P. podľa čl. 46 odst. 1 a 2 v spojení s čl. 20 odst. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky Notárskou zápisnicou*
 - a. *Notárskeho úradu v P. zo dňa 5. 2. 1997 č. N 144/96 Nz 7/97 porušené bolo.*
 - b. *Notárskeho úradu v P. zo dňa 5. 2. 1997 č. N 174/96 Nz 8/97 porušené bolo.*
- 2.) *Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k.: 3 Co 240/05-180 z 19. 1. 2006 porušené bolo.*
- 3.) *Krajskou prokuratúrou v P. č. Kc 2057/06-19 zo dňa 27. 6. 2006 porušené bolo.*
- 4.) *Notárske zápisnice z Notárskeho úradu v P.:*
 - a. *Č. N 144/96 Nz 7/97 zo dňa 5. 2. 1997 zrušuje a vec vracia Notárskemu úradu v P. na ďalšie konanie.*
 - b. *Č. N 174/96 Nz 8/97 zo dňa 5. 2. 1997 zrušuje a vec vracia Notárskemu úradu v P. na ďalšie konanie.*
- 5.) *Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3 Co 240/05-180 z 19. 1. 2006 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.*
- 6.) *Podnet na mimoriadne dovolanie adresovaný Generálnej prokuratúre SR delegovaný na Krajskú prokuratúru v P. pod č. Kc 2057/06-19 zo dňa 27. 6. 2006 zrušuje a vec vracia Krajskej prokuratúre v P. na ďalšie konanie.*
- 7.) *Ústavný súd Slovenskej republiky žiadam, aby podľa čl. 127 odst. 3 svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznal pre zastupujúceho advokáta trovy právneho zastúpenia*

(advokátovi, ktorého určí ÚS-SR) v plnej výške do 15 dní od právoplatnosti tohoto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prejednávania.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Pri posúdení sťažnosti vychádzal ústavný súd z § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný návrhom. Viazanosť návrhom platí zvlášť pre petit, čo znamená, že ústavný súd rozhoduje o porušení práv a slobôd v rozsahu, ako ho vymedzí sťažovateľ v návrhu na rozhodnutie ústavného súdu. Ústavný súd preto posudzoval

namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy vo vzťahu k tým porušovateľom, ktorých označil v petite sťažnosti.

1. Namietané porušenie základných práv notárskymi zápisnicami spísanými notárkou JUDr. V. Č. pod č. N 144/96 Nz 7/97 a N 174/96 Nz 8/97 z 5. februára 1997

Zo znenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak existuje taký všeobecný súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. 1 ústavy má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody, ústavný súd zásadne nie je oprávnený prijať sťažnosť na ďalšie konanie (II. ÚS 54/02).

Ochrana vlastníckeho práva patrí podľa čl. 142 ods. 1 ústavy do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov, ktoré spory a iné právne veci vyplývajúce z občianskoprávných vzťahov prejednávajú a rozhodujú v zmysle ustanovenia § 7 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v občianskom súdnom konaní. Keďže v danom prípade bol na poskytnutie ochrany vlastníckemu právu sťažovateľa príslušný okresný súd, ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti pre nedostatok svojej právomoci.

K námietke sťažovateľa vo vzťahu k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy ústavný súd uvádza, že vydanie notárskeho osvedčenia žiadnym spôsobom nezasahovalo do základného práva sťažovateľa domáhať sa zákonom

ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, čo napokon potvrdzuje sám sťažovateľ tým, že podal žalobu o určenie vlastníckeho práva, ako aj odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu. Preto je jeho sťažnosť v tejto časti zjavne neopodstatnená.

2. Namietané porušenie základných práv rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 240/05-180 z 19. januára 2006

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 29/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom stanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru sťažovateľa je zákonná lehota na podanie sťažnosti zachovaná, pretože podal sťažnosť do dvoch mesiacov od vyrozumenia o vybavení podnetu na podanie mimoriadneho dovolania.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. Samotný podnet na podanie mimoriadneho dovolania nie je teda iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (m.m. I. ÚS 67/02).

Na plynutie lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde nemá vplyv doručenie oznámenia o odložení podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, ale rozhodujúci je dátum nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z vyrozumenia krajskej prokuratúry o vybavení podnetu sťažovateľa na podanie

mimoriadneho dovolania vyplýva, že rozsudok krajského súdu č. k. 3 Co 240/05-180 z 19. januára 2006 nadobudol právoplatnosť 8. marca 2006. Sťažovateľ sa teda ochrany svojich základných práv domáhal až po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú.

Navyše ústavný súd uvádza, že právo na súdnu ochranu neznamena nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05).

Z odôvodnenia sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ spája porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy s rozhodnutím krajského súdu, ktorý sa nestotožnil s jeho právnym názorom a potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorý sťažovateľovu žalobu zamietol. Iné argumenty na podporu svojich tvrdení o porušení základných práv sťažovateľ neuviedol. Preto je daný dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

3. Namietané porušenie základných práv rozhodnutím krajskej prokuratúry č. k. Kc 2057/06-19 z 27. júna 2006 o odložení podnetu sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania

Ako už bolo uvedené vyššie, mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré je povinný vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Podľa ustanovenia § 243e ods. 1 OSP je na podanie mimoriadneho dovolania oprávnený (nie však povinný) generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na základe podnetu fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Ak sa fyzická osoba alebo právnická osoba obráti na

generálneho prokurátora s podnetom na mimoriadne dovolanie, nevzniká jej tým právo, aby generálny prokurátor mimoriadne dovolanie podal, ale právo, aby orgány prokuratúry jej podnet riadne vybavili (III. ÚS 42/04).

Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, I. ÚS 67/02, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05). Nevyhovením podnetu sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania teda nemohlo dôjsť k zásahu do základných práv sťažovateľa, a preto ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa ďalšími návrhmi na rozhodnutie ani žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. októbra 2006